

Szegedi Városi Könyvtár
Tdk. Igazgatóságának
Szegedi
Museum.

III. ÉVFOLYAM 1. SZÁM.

1938. Január 15.

Er 1516

153 / 1538.

Főszerkesztő és felelős kiadó:

MAJOR ÁKOS

Szerkesztőség: SZEGED

Tisza Lajos körút 45. I. 2. sz.

MEGJELENIK HAVONKÉNT. ELŐFIZETÉS: 1 évre
3.—P. Félévre 1.60 P. Hivatalos Lapja: A Győr Városi
és Megyei Házinyul-, Baromfi- és Galamb-tenyésztők, a
Váci Fajállattenyésztők, az Orosházi kisállattenyésztők- a
Békéscsabai és a Makói Házinyultenyésztők Egyesületének, a
Tiszavidéki Angoragyapjunnyultenyésztők Szolnoki Egyesü-
letének.

„A FAJNYULGAZDASÁG“

szerkesztőségi irodát, a Fajnyulgazdaság Elő-
fizetőinek Társasága“ pedig klubhelyiséget nyi-
tott Szeged Tisza Lajos krt. 45. I. em. 2 sz. alatt.

Hivatalos órák a szerkesztőségben
délután 4—6-ig. Klubnapok csütörtö-
kön este 6—8-ig, vasárnap délelőtt
10—12-ig.

Első beruházáshoz, vérfelfrissítéshez. 16 év óta fenálló,
országosan ismert, jóhírnevű

Belga óriás fajnyultelepemről

kiállításokon többszörösen díjazott, fajtisza, import óriásnyulaktól származó
edzett, egészséges, törzskönyvezett tenyészállatok és növények garanciával
mindenkor legjutányosabban beszerezhetők. Választások előjegyezhetőek!
Óriási választék! Olcsó árak! Válaszbélyeg!

Dr. Vinczay László, Székesfehérvár, Havranek J u. 29.

Ugyanott fehérvárcsurgói telepéről származó gyönyörű, nagygyapjúhozam
angórák és törzskönyvezett fajtisza havannanyulak eladók!

Új formában más pilléreken

jelenik meg kedves olvasóink előtt a „Fajnyúl gazdaság”. Januári lapunk egy újjászületést jelent, egy biztos alapot ígér s biztató sugár a jövőre. De nemcsak a szín, a forma jelent újjászületést, hanem maga a lendület is. A lap nívója értéke s az a hivatás, amelyik reá vár, kívánta, követelte ezt az új formát. Ugy látszik a magyar tenyésztők megértették a lap célját és hivatását, mert egymás után sietnek támogatására előfizetésükkel. Ugy látszik mégis érdemes dolgozni, fáradni a magyar nyúltenyésztés érdekében.

S most, amikor hálás szívvel mondunk köszönetet lapunk munkatársainak és külön-külön is minden előfizetőnek, akik harcunkban támogat és segít bennünket, bejelentjük, hogy **új pillérekre, sokkal erősebb oszlopokra** kívánjuk fektetni a magyar nyúltenyésztők sorsát. Nem teszünk felelőtlenül ígéreteket, nem szabjuk meg munkatervünket előre, mert ha ezek nem valósulnának meg, nagy csalódást okoznának. Csak egyet ígérünk, önzetlenül tovább harcolunk a tenyésztők boldogulásáért, küzdünk a tenyésztőnek, mint egyénnek érvényesüléséért. Jól tudjuk, hogy minden eredmény csúcspontja az értékesítés. Mi azt akarjuk ki-harcolni s érezzük magunkban azt az erőt, azt az alkotni tudást, ami szükséges az eredmény eléréséhez. Nagyon nagy örömmel és igen szívesen dolgozunk, mert látjuk és érezzük a hátunk mögött azt a 800 embert, akik segítik munkánkat, figyelik küzdelmünket s tudjuk jól, hogy kitartanak mellettünk mindaddig, amíg a teljes siker be nem következik.

A költő szavait idézzük, aki odahelyezi a magányos ember elé épp úgy, mint egy közös célért dolgozó mozgalom elé arany-igazságot tartalmazó sorait s figyelmezteti a csüggedőket. Ime!

Ember! „Előtted a küzdés — előtted a pálya
Figyelj ide! Az erőtlenség csügged — az erős **megállja**
 S tudod mi az **erő? Akarat!!!**
 Mely előbb, vagy utóbb
 de borostyánt arat.“

Mi ezt tartjuk szemünk előtt s dolgozunk Te éretted, a Te boldogulásodért Tenyésztőtárs. **Akard** Te is, támogasd munkánkat s mi nem csüggedünk addig, amíg nem boldogulsz.

Dr. Vinyezay László.

A F. E. T.

létfogosultságát és elhivatottságát fényesen igazolja az a körülmény, hogy a tagok száma rohamosan nő. Ugy látszik megértették az országban szerte szét élő tenyésztők azt, hogy itt az ideje végre egy országos szerv életrehívásának. A szegedi központ megkezdte szervezői munkáját. Elkészítette működési irányelveit, s hozzáfogott a vidéki csoportok kiépítéséhez.

Erősen dolgoznak már a **debreceni, mátészalkai, budapesti, szekszárdi makói, és miskolci** csoportok megszervezésén.

Felkérjük előfizetőink közül azokat, akik saját körzetükben az ottani csoport megalakulására vállalkoznának, hogy ezt jelentsék be a központnak. Mi azonnal elküldjük munkatervünket és közöljük a szükséges direktivákat, hogy a csoport megszervezését előkészíthessék.

Lapunk decemberi számában minden egyes előfizetőnkhez eljuttattuk alapszabálytervezetünket, — belépési nyilatkozattal együtt. Kérjük előfizetőinket, a magyar nyultenyésztőket, olvasóinkat és lapunk barátait, hogy lépjenek be mindnyájan ebbe a hatalmas, a házinyultenyésztést és egyetemes érdeket szolgáló szervezetbe.

Minél hatalmasabb lesz a F.E.T. annál gyorsabban és hamarabb tudja megvalósítani célját, a gyapjúfeldolgozó üzem felállítását, a prémüzem megindítását és a húsértékesítés biztosítását.

Értsék meg végre a tenyésztők azt, hogy érdemes tömörülni, mert így egységes és összefogó erőt képviselünk. Ne sajnálja senki az évi 3 P. előfizetési és 2.40 P. tagsági díjat akkor, amikor ezáltal értékesíteni tudja termelvényeit.

A F.E.T. megerősödés mindnyájunk kötelessége, egyéni érdekünk, támogassuk tehát, lépjunk be tagjai sorába. Tenyésztőtársak 800-an vagyunk. Ha egyet tud akarni ennyi ember, úgy nem lehet meddő a F.E.T. és a Fajnyulgazdaság munkálkodása. Amint kellőképpen megerősödött ez az értékesítési szerv átalakul szövetkezetté, egy egészséges alapokra fektetett szövetkezet pedig feltétlenül életképes, s támogatását az állam is szíven viseli.

A második szegedi országos házinyulvásár alkalmával tartjuk meg tisztikar választó közgyűlésünket, addig a mozgalmat Fehér J. István vezérigazgató irányítja s Major Ákos főszerkesztő szervezi.

Előfizető! Tenyésztőtárs! Boldogulni, érvényesülni akarsz? Még ma lépj be a F.E.T.-be, s küldd be belépési nyilatkozatodat.

Major Ákos.

A Belga óriásokról

Az új tenyésztés beköszöntött s mi tenyésztők nagy körültekintéssel kezdjük meg belgáink ez évi szaporítását. A tavaly tavaszi fialásokból magnak hagyott tenyészegyedek kifejlődtek, megerősödtek, elérték, sőt túlépték az ivarérettség határát s most szelektáljuk őket, vagyis kiválasztjuk a legszebb, legtökéletesebb példányokat, a többit vagy levágjuk, vagy húsként értékesítjük. Mindazok a tenyésztők, akik jelentkeztek és résztvesznek a Fajnyulgasdaság „Irányított tenyésztés” munkájában, ma már 10—20 tenyészállattal dolgoznak. Ezeknek a tenyésztőknek száma jelenleg 45. Ezeket azért irányítjuk, hogy létrehozzunk, kineveljünk egy dolgozó, produkáló, intenzíven és okszerűen tenyésztő tábort. Így nemcsak irányítjuk, hanem oktatjuk is őket, állományukat központilag törzskönyvezzük s így neveljük ki azt a tenyésztő gárdát, amely a húsértékesítés megindulásakor szolgáltatni fogja hónapról-hónapra azt a vágónyulmennységet, amire — egyelőre legalább is részben — szükségünk van. Az irányított tenyésztésbe nap-nap után kapcsolódnak bele a belgaóriás tenyésztők. Ehhez nem kell más, csak egy egyszerű bejelentés, melyhez mellékelni kell hónapról-hónapra 20—20 filléres bélyeget, hogy a direktívákat ugyancsak hónapról-hónapra megadhassuk.

Felhívjuk az óriásnyultenyésztőket, hogy lépjenek velünk összeköttetésbe, csatlakozzanak ehhez a mozgalomhoz. Így hatalmassá, naggyá tehetjük Magyarországon a belgaóriás tenyésztését.

1938. június 4-én nyitjuk a Szegedi Nyúlvásárt

Színhelye a közúti híd 3 boltíve.

Az Eucharisztikus Kongresszus miatt úgy a Szegedi X. Jubiláris Ipari Vásár, mint pedig a II. Szegedi Országos Házi-nyúlvásár és kiállítás majus 26-ika helyett 1938. június 4-én nyit meg. Az előkészületek már erősen folynak s reméljük, hogy úgy nivóban, mint formában messze felülmúlja vásárunk a tavalyit. Közöljük olvasóinkkal és a vásárra tenyészállatokat küldeni óhajtó tenyésztőkkel, hogy bejelentési ivateket a vásárszabályzattal egyetemben lapunk februári számával — annak mellékleteként — fogjuk szétküldeni. Nagyon ajánlatos azonban már most jelentkezni, mert így megkönnyítik a rendezőbizottság munkáját. Hangsúlyozzuk, hogy a felhozott állatokat bíráljuk. Mivel a vásár tartamára félárú utazást biztosított a Máv., kedvezményes igazolványokat szerkesztőségünkben lehet igényelni. A vásárra küldött állatok fuvardíját csak szegedig kell kifizetni, visszafelé díjmentesen szállítja a vasút.

Nagyobb vidéki városokból pedig — a fenti félárú kedvezményen kívül — filléres vonatokat is indítanak Szegedre. Meg van tehát a mód és lehetőség arra, hogy lapunk összes előfizetői és az érdeklődő tenyésztők valamennyien eljöhessenek a II. Szegedi

Országos Házinyúlvasárra. Szeged ezeken a napokon ünnepi díszbe öltözik, s várja az idegeneket. Reméljük, hogy kellemes tavaszi napok fogják a sok látnivalón és szórakozási lehetőségen kívül felejthetlenné tenni ideutazó vidéki vendégeinknek ezt a kirándulást.

Kifutópótló

Irta: LUBLÓVÁRY GASTON

Rendszerint úgy szokás, hogyha valakit valamilyen eszmének akarunk megnyerni, hogy annak fényoldalait mutatjuk meg elsősorban. És ez természetes is, mert ugyan ki fog, még a legideálisabb eszme mellé is szegődni, ha annak nincs fényoldala is?!

A nehezebb részt azután, csak úgy apránként adják be, hogy az, akit meg akarunk hódítani eszméinknek; lassanként meg is emészthesse azokat, meg ne riadjon egyszerre a nehézségek tömegétől.

És ez is a helyes, mert hiszen gyógyszerként hányszor adnak mérget. De csakis kis mennyiségűt, mely így meghozza rendszerint, a kívánt eredményt. De adjunk csak be egyszerre nagy mennyiséget belőle! Még a kisebb mérgező hatású gyógyszereknek is életveszedelem, esetleg halál lehet a vége.

Manapság, amikor rengeteg új próféta, rengeteg eszmét hirdet, pláne kell óvakodni attól, hogy már eleinte el vegyünk ki szemeltjeink kedvét attól, hogy a mi eszménkre felfigyeljenek és annak híveivé szegődjenek.

Igy tehát a házinyúltenyésztés propagálásánál az eszme maga, az akit annak meg akarunk nyerni és végeredményben szeretett Hazánk, látják kárát annak, ha mindjárt kezdetben riasztjuk el a nehézségek kiméletlen közlésével, az érdeklődőket. Pedig hát nem ez, talán a célunk!

Különbben azok, akik, mondjuk így, már tenyésztenek, nem mindig törődnek a tanácsokkal. És ez a másik szélsőség.

Szőrnyű csak látni is, mily piszkos, bűzös, sötét, átázott rothadt padlóját, almozatlan odúban tartják állataikat. Mily észszerűtlenül nem etetik, hanem koplaltatják azokat. És a házinyúl dicsősége az, hogy nem egyszer kitart még ily helyen is, szaporodik és hasznot hajt, kivált ha edzett fajtából való.

Sokszor azonban elpusztul szegényke.

És igen intelligens emberek kezében, akik hozzá jól is etetik. Ezek azután az eredménytelenség láttán, legnagyobb ellenségeivé válnak a házinyúltenyésztésnek.

Mert tanulni nem hajlandók. Nincs rá idejük, idegzetük, kedvük és sok más egyébük nincsen!

Aki híve ennek az eszmének, az igyekezzen azon, hogy szemlélettel bementassa, miként lehet mégis előrehaladni. Nem ujdonság az, hogy mily nagy károsodás éri nemzetünket avval, hogy e

fontos kisállattenyésztési ágat annyira elhanyagolja az egyén.

Nem újdonság az, hogy nemcsak a tenyésztés kérdései a fontosak, hanem annál sokkal, de sokkal fontosabb, a megfelelő értékesítés!

Ideális eszméket önzetlenül szolgálni nem kár. Mert nemcsak testünknek, hanem lelkünknek is, hogy el ne durvuljon, szüksége van táplálékra.

Azonban ha a házinyultenyésztést nem csupán eszményinek állítjuk be, hanem olyannak, mely hasznot, tehát anyagi értéket hajtó is, akkor tüzzel-vassal kutassuk azokat a módokat, miként is lehet ez a munkánk, életünk anyagi nehézségeinek megkönnyítője?!

Halljuk csak, mit mond egy idegen szaklap, mily tanácsot ad nekünk? Az idegen nem egyszer, más oldalról is látván a helyzetet, mint az, aki abban ül, jó eszmével szolgál.

Intelligenciára vall, ha minden jóindulatú tanácsot, nyugodtan meghallgatunk, megfontolunk és mérlegelés után döntünk annak helyes vagy helytelen volta felett.

Azt írja a Magyar Élelmiszer Ujság: „... Hogy a házinyul húsát a közönség megszeresse, megszokja és fogyassza, az a kereskedőkön múlik! Nálunk a házinyulat sem élő, sem pedig levágott állapotban nem árusítják a csarnokokban, piacokon és henteseknél, tehát a fogyasztóközönség nem juthat hozzá...“

Ezek után térjünk át a tulajdonképeni tárgyhoz, amire a cím figyelmeztet.

Kiváló szakembertünk egyik munkájában ezeket írja: „... Tulajdonképen házinyultenyésztésre elegendő fölszereléssel bir az, kinek egy faládája (ferslág) van...“

Már miért nem volna ez igaz, mikor a sokkal nagyobb állat, a sertésnek, ideálisan kiváló propagálója: enesei Dorner Béla, ezeket írja: „... Tartásához nem kell nagy befektetés. Egyszerű nap-számos emberek, az udvar egyik sarkában deszkából összerótt kis odúkbán, mondhatni „Verschlagok“-ban is tartják...“

Enesei Dorner Béla és a nyulszakemberek is, bölcsen tudják, hogy sem a disznónak, sem a házinyulnak, nem eszményi, nem helyes állapota az, hogy szűk helyen éljen. No de amíg a sertésnél annak javítására nehezebb a helyzet, addig a házinyulnál lehet rajta segíteni.

Azon vitázni sem lehet, hogy mily előnyös, ha bármily tenyészállat, mennél nagyobb helyen szaladgálhatja ki magát, vagy esetleg közben ételmet is kereshet ugyanott. Ezt a célt szolgálják a kisebb-nagyobb kifutók.

Pótolják ezeket a kifutós istállókat, kifutós ketrecek. Miután még ezek sem a legolcsóbbak a kérdés megoldására, maradunk tisztán a ketreccnél. Tudjuk, hogy a legkisebb méretek alábbiak. Ennél kisebbek nem lehetnek a ketrecek. Kis fajtáknál (ezüst, orosz stb.) 70 cm hosszú, 60 széles és 50 cm magas. Belga óriásoknál 90 cm hosszú, 70 cm széles, 60 cm magas.

Ha megfigyeljük bennük állatainkat, igazat adunk azoknak, kik a kifutót megkövetelik. Ily helyen bizony, sokszor nem is mozog szívesen a nyulacska. Gubbaszt, ide-oda totyog, látszik nincs semmi olyasmi, ami mozgásra ingerelné. Csak ha itt-ott megrémül valami idegen zajtól, kezd eszeveszett ugrálásba.

Még a kifutós ketrecek sem sokkal előnyösebbek.

Hogyan segíthetünk mégis ezen ?

Beállítunk egy ú. n. fészket, a ketrec egyik sarkába. A fészek egy kisebb, vékonyabbfalú láda, melynek egyik oldalán megfelelő nagyságú bejárat van. Lehet pl. 35 cm magas, ugyanolyan széles, mérete az ől méretétől függ. Itt fiadzik az anyanyúl: igen hideg időben, ha dusan van almozva, ide bújik a bak is. Persze akad olyan is, mely W. C.-nek tekinti és csakis odajár ily célból.

Bármint is legyen ez, minket csak az érdekel e kérdésben, hogyha a ketrec magassága például 60 cm, akkor a fészek fafedele 35 cm magasban nyugszik a fészek fadeszkáin, falain.

Állítsuk ezt be és figyeljünk.

Mily szívesen ugrál fel már a kisnyulacska is erre a fedélre! Le, fel. Szaladgál kissé. És evvel jobban nyúlik a teste, erősödik az izomzata mint holmi tökéletlen, kisebb kifutóban.

Még egy előnye van. Ha nem almozunk rendszeresen és bizony nem kifogástalanul száraz a szalma; akkor is szárazon tartja ez a „padlás“ (székelyül „hiu“) nyulunk lábát. Pedig ez igen fontos. Lesétál enni, inni, üríteni, de odafent olvassa a „Fajnyulgazdaságot“ és más újságokat. Esetleg ha jószívű és megértő a gazdája, egy pótrácsot is tesz a közelébe, hogy odafenn is megihassa a délutáni szunyokálás előtt fekete kávéját.

Ha majd mennél olcsóbb és eredményes kezdet után, a kezdő nagyobb és nagyobb kedvet kap idők folyamán a tenyésztéshez, megszereti azt, biztos a dolgában; akkor nem kell már féltetni! Csinál az kifutót, ketrecet olyat, amilyen csak kell.

Csak kezdetben, mennél jobb eredményt, lehetőleg mennél kevesebb befektetéssel. Akinek kevés van vagy nincs, az azért nem, akinek pedig van, az meg ezért nem hajlandó vagy tud áldozni. Ez legyen a jelszó, hogy a nyultenyésztők tábora mennél nagyobb nőhessen szeretett hazánk javára.

Ajándékozzunk házinyulat, ketreccel, kis takarmánnyal. Hasznos, kedves ajándék ez! Legjobb propaganda ez: jeget törni. Csak ne feledkezzünk meg a „használati utasításról“ sem!

Hogyan hízlaljuk a nyulakat ?

Irta: A PALLER.

Fordította: P. Z.

Mindazokat a nyulakat amelyeket nem állíthatunk tenyészállatok továbbfejlesztésére, levágásra kerülnek. Mielőtt azonban levágnánk őket egy három hetes hízlaláson mennek keresztül. Így nagyobb sú-

lyu és jobb-húsú nyulakat kapunk, mint a szokott etetés mellett

A hizlalandó nyulak nemcsak megfelelően lesznek etetve, hanem a legnagyobb tisztaság mellett csak kevés mozgás-szabadságuk legyen, mert a pihenés egyik főkélléke a hizlalásnak. Ezért az állatokat „hizlalóketrecbe“ zárjuk. Egy ilyen ketrec 35 cm. hosszú 40 cm. magas és 60 cm. mély. A ketrecek tisztítását ne végezzük úgy, hogy az állatokat ki és be kelljen rakni. Helyezzük egy szűk nyílású hálóra, melyen a szenny keresztül-esik. Így mindig szárazon maradnak. A ketreceket olyan helyre állítjuk, ahova kutyacska nem jöhet. Így nyugodtan élhetnek. A ketrecet valamivel besötétítjük friss levegő azonban mindig legyen.

Hizlalás alkalmával négyszer etettünk naponta. Reggel 6 órakor; főttburgonyát és rozsot, délből; kevert-eleséget és káposzta levelet, délután 4 órakor; füvet, lóherét és káposzta levelet. Este 7 órakor; konyhahulladékot, szénát adjunk éjszakára az itatóba friss kissé sós vizet tegyük.

Az első héten mérsékelt adagokat adunk, a második héten növekedik az adagolás és a harmadik héten már egészen kiadós adagokat kapnak. A harmadik héttel a hizlalás be is fejeződött.

Ebben az időben a nyulak már elérték a hús és zsír maximumokat, tovább hizlalásnak nincs értelme, — étvágytalanok lesznek, a magukra szedett húst és zsírt kezdik leadni. A hizlalás előtt kasztrálhatjuk őket, ezáltal nagyobb súlygyarapodást érünk el. — De kasztráció nélkül is megfelelő eredményt tudunk felmutatni.

Házinyul gereznák a szűcsiparban

Irta: WEIL MANÓ szőrmefestő és kikészítő

Jelen cikkemben meg akarom mutatni a házinyultenyésztők lelkes táborának az irányát, melyet követniök kell, ha tenyésztésüket valamivel biztosabb alapra akarják helyezni, röviden, ha a levágott nyulaik gereznáját az eddiginél jobban akarják értékesíteni.

Évekkel ezelőtt az „Aprójószág“ című szaklapban már felhívtam a tenyésztők figyelmét arra, hogy nem azokat a fajokat tenyészítik, amelyek bőreit a szűcsipar használni tudná és a bőrök kezelése, szárítása sok kívánnivalót hagy hátra. Azóta semmi javulást e tekintetben nem találtam. Szűcs célra alkalmas az a gerezna, amely kiszáritva legalább 25 dekát nyom, húsoldalán foltmentes, tömött szőre van és jól van kezelve, azaz nincs összeráncolva, (nem szalmával tömve szárítatott), a zsír le van róla szedve stb. Ha kevesebbet is nyom valamivel a bőr, az nem olyan nagy baj, mint a rossz kezelés, mert a hanyag kezelés miatt egészben vagy részben megpállott bőr szűcsszemponthól semmit sem ér. A kis termetű bőrök sokkal kevesebbet érnek, mint a tömöttszőrű nagytűk. Nálunk a piacra kerülő bőrök 90 százaléka nem alkalmas szűcs célra, hanem csak II. rendű kalaptomp céljaira, (I. rendű kalaptompot mezei nyulból készítenek). Ez nagy baj, mert a kalapgyárosok csak kb. a felét fizetik, mint a szőrmeipar.

Tudomásom szerint a Földművelésügyi Minisztérium egyik fontos programja, hogy a házinyul tenyésztést fokozza és evégett áldozatokat is hoz. Szerény véleményem szerint a nyultenyésztést fokozni felesleges és nem is kell. Csupán a bőre végett nem érdemes nyulat tenyészteni, mert a húsát általában nehezen lehet értékesíteni. A helyes prémnyul tenyésztés kívánalmái szerint az összes arra érett állatokat egy időben, kb. december végén vagy januárban kell levágni és amivel az a nagy probléma adódik, hogyan értékesítsük a sok húst.

A tenyésztők ha nem is egyedül a nyultenyésztésből akarnak megélni, minthogy jelentéktelennek nem mondható kockázatot is vállalnak, legalább valami jövedelemhez szeretnének a tenyésztés révén jutni, mi természetes is. Ezek a tenyésztők százakat, ezeket tenyésztenének, ha a húst el tudnák adni. Hazánkban azonban ez hihetetlenül nehéz. Nálunk nyulhúst jóformán csak a tenyésztő családok esznek, vagy talán fordítva helyesebb, akik szeretik a nyulhúst, azok saját szükségletük fedezésére tenyésztenek nyulat.

Tudtommal nincs is nálunk nagyobb tenyésztőtelep, mert a mily nehéz volna itthon a húst értékesíteni, ép oly nehéz azt külföldre juttatni. Svájcban, Angliában, Németországban, Franciaországban szeretik a nyulhúst, sokat el lehetne ezen országokban adni. De csakis sokat, vaggontételekben, kevesebbel nem foglalkoznak. Egy igen nagy tenyésztőtelep, mely a húst vaggonszámra tudná exportálni, feltétlenül rentabilis volna, ha egyben a szűcsipar céljainak megfelelő gereznájú fajokat tenyésztené. Ilyen telep azonban belátható időn belül nem lesz, mert ehhez nagy tőke kell és azonkívül vállalkozási kedv minálunk minimális. Itt mindenki gyorsan és lehetőleg tőke és kockázat nélkül szeretne jövedelemhez jutni.

Tehát fokozni a tenyésztést nem lehet, de lehet a meglévő megjavítani azzal, hogy csakis olyan fajtákat és egyedeket tenyésztenének, melyek gereznája szűcsszempontról kifogástalan és a kellő időben lenyúzott bőröket rendszeren kezelnék. Ez nem csak magán érdek volna, hanem közérdek is, mert igen nagy összegek vesznek el a miatt, hogy a piacra kerülő bőrök túlnyomó része apró, sílány, nyáron vágott vagy rosszul szárított.

Az angora nyul tenyésztés egész más elbírálás alá esik. Itt nincs gond a hús eladásával, mert csak azokat az állatokat vágják le, melyek már nem adnak megfelelő gyapjút. Ez kb. 7 éves korukban áll be. Az angora gyapjú külföldön, különösen Angliában és Németországban rendkívül keresett cikk, bármennyit el lehetne belőlük adni. Nálunk, ahol az állatok élelmezése nem sokba kerül, és a munkaerő olcsó, sok embernek kellene az angora tenyésztésből és a gyapjú feldolgozásból megélnie. Mégis csak két komoly tenyésztőlepről van tudomásom. Az egyik a gróf Károlyi Józsefnéféle Fehérvárcsurgón kb. 3000, a másik Román százados úré Péé czelen kb. 450 drb állattal. Mindkettőt megtekintettem és az az

érezsem, hogy Román százados úr aránylag többet hoz ki a tenyésztségből, talán mert mindent egyedül végez és minden szabadidejét állatai között tölti.

II.

Ezek után visszatérek a prém-nyulakhoz, illetőleg annak előadásához, hogy hogyan válik a nyul prémmé. Szeretném, ha a tenyésztők már egyszer tudomásul vennék, hogy szúcscsompontból, de kalaptompra vonatkozólag is teljesen mindegy, hogy az a nyul milyen színű, csupán az a fontos, hogy nagy termetű és tömött szőrű legyen. Azt elismerem, hogy a hófehér színű valamivel többet ér, de az átlag vásárolt nyulak között, mindig van annyi fehér, amennyire szükség van, úgy hogy felárat nem nagyon fizetnek. A szőrmeipar a fehér nyulakból a hermelin imitációt és a jelenleg divatos ozelet imitációt készítik. Egyik sem tömegcikk, utóbbi már nem is nagyon divatos. Így tehát a fehér nyulak nagy részét szintén megfestik. Jelenlegi divat és tömegcikk a seal elektrik.

A nyulgerezna átalakulásának főbb fázisai a következők:

1. *Kikészítés.* Ez nem más, mint a bőrök konzerválása. Megfelel annak, amit a timárságban cserzésnek neveznek, de míg a timárok csersav tartalmú fakivonatokkal, újabban ásványi kromsav tartalmú anyagokkal is dolgoznak, addig a szűcsipar sóval, korpával, timsóval konzerválja a szőrmebőröket és az eljárást csávázásnak nevezi. Mindkét foglalkozás ősrégi voltát bizonyítja ez a két szólásmód: „Benn van a csávában“. „Cserben hagyta“.

Az összegyűjtött nyulakat először is beáztatják, az az éjjelen át hideg vízben hagyják. Itt a szőrre száradt vér, zsír stb. szennyződés leoldódik és a bőr annyira megpuhul, hogy dolgozni lehessen vele. Másnap a bőroket húsolják, azaz tompa késekkel az irhát leszedik. A bőr ugyanis több rétegből áll és a legalsót irhának nevezik. A vastagabb bőrű bakok gereznájából körben forgó késsel sokkal többet faragnak le. Általában a szőrmenek való bőrök kikészítésénél a főszempont az, hogy a bőr minél vékonyabb s így könnyebb és nyúlékonyabb legyen. A vékonyításnál azonban arra kell vigyázni, hogy a szőrök gyökere meg ne sérüljön, mert ez a

Kiállításokon többszörösen első díjat, állami oklevelet nyert anyaktól, német import baktól származó

óriás növendék nyulak beszerezhetők

BALOGH JÁNOS, Miskolc, Kertész u. 12.

szőr hullását vonná maga után. Az így elkészített bőroket bele helyezik a csávalebe. Ezt a folyadékot helyenként más- és máskép készítik, de alapanyaga mindenütt a só (iparsó), melynek erős konzerváló hatása van. Használják hozzá még korpát, timsót és kénsavat is. Kromsavas készítményekkel is lehet szőrmebőrt kikészíteni, de nálunk a csáva-kikészítés a kedveltebb.

Mikor a bőrök a lében megérnek, akkor kiszedik és kiszáritják. Azután újabb technikai műveletekkel az összeszáradt bőroket megtörik, szétterjesztik, csiszolják és fűrészporral kitisztítják. Így a szőrök szép fényes és a bőrük puha és kellemes fogású lesz.

2. *Festés.* A kikészített házinyulbőroket festés céljaira osztályozzák.

Seal elektriknek csakis a teljesen tömött alsószőrű állatok bőrei alkalmasak. Seal elektrik az, amit a köznyelven szilzskinnek (nyulzskin) neveznek; nem más, mint a lenyírt, felső szőrétől megfosztott fényes feketére festett házinyul; ugyanezt, ha barnára (bíberszínre) van festve, bíberettnak nevezik. A előtt 10 évvel még keresett cikk volt a nyíratlanul festett házinyul is. Három színben festették: feketére, barnára és szürkére.

A feketét *brabanternek*, a barnát *maronkinnak*, a szürkét pedig *patagoniainak* nevezték. Ezekhez gyengébb minőségű gerezákat is fel lehetett használni.

Körülbelül ebben az időben kezdték el a báránynemesítést is, mely oly hatalmas arányokban tört előre, hogy ma már több millió pengő van az újonan alakult kizárólag bárány festéssel és nemesítéssel foglalkozó gyárakba investálva és több ezer embernek nyújt megélhetést.

A nemesített bárány sokkal alkalmasabb nemesszőrmék imitálására, mint a házinyul. Bár hibái is vannak, de előnyei erősen dominálnak. A bárány teljesen kiszorította a nyulát. Öt-hat évig a nyul semmilyen színben senkinek nem kellett. Pár évvel ezelőtt azonban újból érdeklődni kezdtek a nyulprém iránt, de csak nyírott formájában, még pedig főként, mint a fekete seal elektrik, másodsorban mint ozelot-leopárd imitatio és végül mint bíberett. Nyíratlan ma sem kell senkinek.

Ezen kitérő után folytatom a festés ismertetését, feltételezve, hogy nyíratlanban is volna kereslet.

Az egész mennyiségből kivesszik a tömöttiszőrű hófehér bőroket. Ezeket nem festik, csak nyírják és epilírozzák, köznéven elektrizálják. A nyírást gép végzi forgó késrendszerrel. Biztosan tudják e cikk olvasói, hogy a legtöbb állatnak és így a nyulnak is kétféle szőrzete van. A keményebb, fényesebb felső, vagy fedőszőr, ezt szűcsnyelven koronaszőrnek is nevezik és a puhább, tömöttebb pehelyszőr, mely az állatot a hideg ellen védi. Ez az alsó szőrzet nem nő oly hosszúra, mint a fedőszőr. A nyulakat tehát a nyírógépen kb. alsószőr magasságban megnyírják. Most még a fedőszőrök alsórése rajt van a bőrön. Ezeket ki kell szedni, mert el-

csúfítják a prémet. Ez a műveletet végzi az epilé gép. Aki ilyen gépet munkaközben még nem látott, el sem tudja képzelni, hogy hogyan képes egy gép a sok-sok ezer szőrszál közül csakis a már előzőleg félig lenyírt fedőszőrök bennmaradt másik felét a pehely szőrök tengeréből kiemelni, úgy hogy a pehelyszőrökből semmit ki ne tépjen. Elmondani könnyű. A bőrt a mozgó vászon vízre előre a gép fejébe. Itt 2 forgó kefehenger közé kerül a bőr, melyek a szőröket jobbra és balra lefogják, (mint ahogy a haját el szokták választani). A kefék csak a lágy pehelyszőröket tudják lefogni, míg a keményebb fedőszőrök közepén kiállnak és 2 állandóan összecsapódó kés közé kerülnek, melyek a szőröket tövüknél letörik. A vászon, amelyre a bőrök fel vannak tűzve, igen lassan vízre azokat előre és így a gép alapos munkát végez. Kétszer megy át a bőr ezen a gépen és teljesen megszabadul a felesleges kemény szőröktől. Utána újból megnyírják és kész a hermelin imitatio. Ilyen bőrből pellerinákat, belépőket készítenek a bálisai saionra és esküvőkre, továbbá gyermekkabátokat.

A megmaradt nem fehér bőrből kiválogatják a ritkás alsószőrűeket, s ezeket nyíratlanul feketére, maronra és patagon színre festik. Szürkére csupán a mezeinyul színűek és a fehérek alkalmasak, barnára legszebbek a bécsi kékek, míg feketére bármilyen színű gerezne is alkalmas. Festés előtt vegyszerekkel pácolják a bőrt, hogy a festéket jobban és egyenletesebben vegyék fel. A festés az ú. n. URSOL festékekkel történik.

Az egész tömött alsószőrű bőrből seal-elektriket készítenek. Nyírás és a festési procedurák után epilirozzák és fényesre vasalják. Ugyanígy készül a bíberett, csak hogy barnára festik. Az ozelot imitatio fehér bőrből készítenek és a mintázatot sablonnal festik rá, mint a szobafestő a falra.

Ezzel be is fejezem ismertetésemet. A kikészítés és festésre vonatkozó részletek k. Olvasóimat bizonyára nem érdeklik, s nem is férnek egy ilyen cikk keretébe.

Boldog volnék, ha tanácsaimat, melyeket közel húsz évi tapasztalat alapján önzetlenül adok, legalább részben megfogadnák a t. tenyésztő urak, mert ez volna a jutalom azért, amiért ügyükkel oly szeretettel foglalkozom.

Alkalmi vétel!

Arany, ezüstéremmel kitüntetett angoratenyészet, mely áll: 19 tenyészbakból (9 l. dijas), 21 anyából a 16 P. ketrecestül, felszereléssel egy tételben eladó. Kedvező fizetési feltétel. Érdeklődni: „Hunni a” angoratenyészet Vác. Válaszbélyeg.

Galambok

Minden udvarnak, kertnek legszebb díszei a pávások és máltaiak. Tenyészetből állandóan beszerezhetők mindenféle színben. GÁRDONY GÁBOR SZANK.

Háziasszonyok rovata

Kedves Tenyésztőtársaimnak most egy gondolatot, tervet szeretnék figyelmükbe ajánlani. Levágott nyulaink gereznáját akár házilag, akár hozzáértő szakember útján dolgoztassuk ki, s a bőrökből házilag csináljunk díszpárnát, férjünk részére ülőpárnát, a rekamie, heverő fölé a falra falvédőt. Ha elegendő és többféle színű gereznánk van, úgy fantáziánk segítségével vágjuk kerek darabokra, vagy kockákra a prémeket, s leleményesen különböző minták szerint csoportosítva azokat, tetszetős szőnyegeket, ágyelőkét és heverő takarókat állíthatunk össze. Igyekezzünk ötletet, magyaros motívumokat belevinni munkánkba, így nemcsak magunk előtt jelent értéket, hanem másoknak is.

Szeretném, ha Tenyésztőtársaim versenyre kelnének egymással, s készítményeiket elhoznák vagy elküldenék a II. Szegedi Országos Házinyulvásárra. Ha mindnyájan akarnánk, szívünkön viselnénk a magyar nyultenyésztés ügyét, úgy micsoda kedves és szép dolgokat mutathatnánk be a vásárt látogató nagyközönségnek. Higyjék el nekem kedves Tenyésztőtársaim, hogy mi háziasszonyok nagyon sokban előmozdíthatnánk a magyar nyultenyésztés ügyét. Hátramaradottságunknak egyik fő oka az, hogy mi magyar tenyésztők, nem tudunk vállvetett munkával egy eszméért küzdeni, lelkesedni, hiányzik belőlünk az alkotnivágyás, a produkálni akarás. Tegyük egy fogadást. Fogjunk hozzá a munkához azonnal, s találkozzunk a II. Szegedi Országos Házinyulvásáron készítményeinkkel. Mindenki hozzon, küldjön valamit. Nagyon sokan vagyunk mi nyultenyésztő háziasszonyok. Ha mindnyájan csak egy-egy kis kézimunkát hozunk, hatalmas kollekción gyűlik össze. A vásár nővóját, szépségét nagy mértékben emeli, s bizonyára egy kis konyhapénzt is lehet hazavinni.

Most pedig leírom, hogy hogyan tarthatjuk el télen a nyulhust. Rövidebb ideig (legfeljebb egy hétig) úgy tarthatjuk el a friss nyulhust, hogy ecetes ruhába takarjuk és hideg helyre tesszük. A ruhát a negyedik napon változtatni kell.

Hosszabb ideig, akár egy félévig is eltarthatjuk a házinyulhúst, ha azt a következőképen csináljuk:

Zsírt forróra melegítünk. A megtisztított és kizsigerezett nyulat feldaraboljuk, veszünk egy jó öblös fazekat (cserépfazék), ebbe pár újni zsírt öntünk, bele rakunk egy sor húst, újra forró zsírt öntünk rá, ismét egy réteg húst s ezt mindaddig folytatjuk, amíg az edény meg nem telik. A fazekat a meleg tűzhelyre helyezzük, hogy jól átmelegedjen. Egy ilyen nagyobb fazékba 3—5 házinyul húsa raktározható el. Amikor az edény tele lesz, annyi zsírt öntünk rá, amennyi teljesen befedi a húst. Amikor fogyasztjuk a húst s az edényből kivesszük, ismét forró zsírral egyenlítjük az üregeket ki. Friss, szagtalan prima húst kaphatunk így, s a zsír sem megy kárba, mert főzéshez bármikor felhasználhatjuk.

Legközelebbi alkalommal a húsfüstölésről fogok írni.

Major Ákosné.

„Flinkote“ használata ketrecépítéshez

Irta: P. Z.

A „Fajnyulgazdaság“ vezetése alatt kísérletek folynak a „Flinkote“-vel a ketrecfenék helyes megoldásán. Ugyanis az eddig alkalmazott megoldások nem minden tekintetben felelnek meg. Ez készített egy jobb, praktikusabb megoldásra, amelyet több-kevesebb sikerrel már megoldottnak könyvelhetünk el.

Mi is az a „Flinkote“?

Ez egy káros vegyianyagok hozzáadása nélkül készült ásványi aszfalt emulzió. Ezt az anyagot bármely felületre hidegen felkenve megszáradása után vízhatatlan aszfaltréteget képez. Emulcióban lévő aszfaltszemek mikroszkopikus kicsinységűek, felkenésük után teljesen betöltik az alzat réseit. Előnyei: szagtalanság, pormentesség, rugalmasság, melyet télen nyáron megtart.

A fenékdeshkák meleg illetve a hideg hatására állandó változásnak vannak kitéve, ezt a változást „Flinkote“ szintén követi annélkül, hogy az alzat kisebb repedéseit követné.

Lehetőleg napos időben végezzük a felkenést, de legalább is ne esős időben, nehogy eső érje a tökéletes megszáradásig, mert ezzel egy hiábavaló munkát végeztünk és felesleges költséget okozunk magunknak.

A „Flinkote“-val bekent ketrecfeneket, ha meg van száradva, könnyen kezelhetjük. Tisztítására elegendő a hideg víz is. Az állatok is jobban érzik magukat rajta.

Azonban nemcsak ketrecfenék befödésére használjuk, hanem a ketrecek külső oldalát is védhetjük vele hideg és meleg ellen.

A fentebb említettek csak ismertetésül szolgáljanak tenyésztőtársainknak, mert a „Fajnyulgazdaság“ következő számaiban bővebben foglalkozunk vele.

Figyelem !

A Hydroxigent megrendelem. Nem láttam én férget soha,
Ketreceim ezzel mosom, a légy csak vendégeskedni jár oda
s a tisztaság nálam már fogalom. Telepemen minden tiszta
a Hydroxigent rendeld meg ma.

A nyiróbakok bosszúja

Egy angoranyultenyésztő rémes kalandja.

Méltóztatik ismerni Vadrác kántor urat? Nem? Hát akkor ugyancsak kezdő tenyésztő lehet igen tisztelt Olvadó, mert a mult télen, vagy lehet, már két éve is van, az egész országot bejárta a híre. Még a Fajnyulgazdaság is irt róla. De hát írhatott is, mert olyan bak sem akad egyhamar, tizenkettőt ellett. Hát ennek a híres, nevezetes baknak volt a gazdája Vadrác uram.

Egyébként igen modern ember a mi kántorunk halad, a kornal. Hogy újabban annyira divatba jöttek az angoranyulak, abba hagyta a belga tenyésztést és az angorásokhoz pártolt át. Kettébe osztotta a nagy belgaketreceket, s egy-kettőre benépesítette a hófehér pamutgombocokkal, angorákkal. Sok pénzébe került, de hát Vadrác kántor úrnak telik. Százötven-kétszáz hektó félgyertyás bora szokott teremni a Töttösben. Félgyertyást mondok, mert mifelénk nem Maligán fokokkal mérik a bor jóságát, hanem gyertyával. Van félgyertyás, egy, no meg két gyertyás bor is, de az utóbbi már gyengécske. Gyengébbek kedvéért azt is megmondom, hogy mérik gyertyával a bort. Amelyik borból míg berug a kálkői polgár két szál gyertya is elég a pincerszezéskor, az már hitványacska, de amelyiknél fél gyertya se fogy el berugásig, az aztán bor. S ilyen bora szokott teremni a kántor uramnak. Veszik is tőle a borkereskedők nagy igyekezettel.

Szóval tellett a menkő sok pénz az angora nyulra. Valahonnan Pest megyéből hozatta Vince nevű angorás úrtól.

Aztán szaporította őket, mert az is oly szapora állat, mint akár a többi házinyul. A nyáron is felcseperedett jó néhány fé-

Arany és ezüst éremmel,

Valamint I. díjjal többszörösen kitüntetett tenyészetemből angora növendékek, úgyszintén a Hangya telepéről származó belgaóriás anyák növendékei beszerezhetők

Hidegh István intézőtől

Harangod, up. Taktaharkány.

szekalja. Egy jó meleg napon, délebed végeztével kijelentette Vadrác kántor uram, hogy délután kasztrálni fogja a kis bakokat, mert hogy így jobban nő a szőrük. A hetedik pohár töttösi borocská felhajtása után hozzá is készülődött. Elsőben is egy korsó friss borocskát parancsolt ki a kertbe a nagy diófa alatt álló asztalra, mely ép szemben volt az angorás ketrecekkel. Innen szokott gyönyörködni nyulaiban Vadrác uram a délutáni sziesztázása alatt. Azután előszedte szekrényéből a fanyélbe ojtott borotvapengét, a kasztráló késit. Ezt attól a híres péczeli kasztráló mestertől, a Hodászy Bélától kapta, kinél ezt a ronda mesterséget kitanulta. Meg egy ócska bőr kamasnit is vitt magával, ebbe szokta szegény nyulacskát bepólyálni a férfiatlanítás alatt.

Meg is kezdte ezt a csunya mesterséget, de neki sem ízlett máskép, mint hogy minden két három procedura után felhajtott egy jó pohár töttösit.

Végre végzett a huszonöt nyulacskával. Rágyujtott a pipájára, lábait felrakta az asztal szélire, s így gyönyörködött állataiban.

Egyszer csak egy szemtelen légy szállott pont az orra hegyére. El akarta hessegetni, de legnagyobb rémületére azt vette észre, hogy nem tudja egyik karját sem felemelni. Mind a kettő szorosan le volt kötve az asztal lábához. Ekkor észlelt csak rá, hogy az asztalon fekszik s a lábaival is baj van. Azok meg a

*Ismeri a Belgaóriás és az Angora
jövendelmzősége című könyvet?*

**Ha nem, még
ma rendelje meg!**

**Nélkülözhetetlen,
hézagpótló
szakmunka.**

Ára 2.50 P.

Megrendelhető a szerkesztőségben.

mellére voltak hajlítva, térdnél kötéllel meghurkolva szintén az asztalhoz kötözve. Úgy feküdt ott az asztalon, mint valami becsukott bicska.

Ijedten tekintett körül. Hát Uram Isten valamennyi kasztrált nyula ott táncolt körülötte az asztalon. Az asztal végén állott telepének szemefénye, az óriási Miska tenyészbak, mellső lábai között szorongatva a híres kasztráló kést.

No, ennek már fele sem tréfa! Elkezdett rémtúlten ordítani, mint a torkán kifért. Pedig jó öblös toroka van, mondhatom.

Kántorné asszony nem tudta mire vélni a nagy ordítást; rohan a kertbe, még a papucsát is elvesztette útközben. Ott aztán különös helyzetben találta férjcskáját.

Vadrác uram, hogy, hogy nem elbóbiskolva lecsúszott a székről az asztal alá, lábai azonban sarkuknál fogva fenn akadtak az asztal szélén.

Mikor nagynehezen magához tért, s az asszonyka segítségével kikecmergett az asztal alól, nagyot sóhajtva kiáltott fel: Hála Isten csak álom volt!

Kalkői Bakter.

HIREK

Hálás köszönetet küldünk Mindenkinek, kedves Előfizetőinknek, Olvasóinknak és lapunk Barátainak, akik a karácsonyi szünnepek és az új esztendő alkalmából jó kívánságaikat tolmácsoló soraikkal felkeresni szívesek voltak. Kénytelenek vagyunk kedveségüket ilyen sommásan megköszönni, mert rengeteg levélre, levelezőlapra és egyéb üdvözlésre külön válaszolni hosszú heteket venne igénybe.

Közljük mindazokkal a tenyésztőkkel, akik szerkesztőségünkbe gyapjút küldtek be értékesítés végett, hogy annak ellenértéke Angliából a Nemzeti Bankon keresztül érkezik meg, s amint a pénz befutott, az elszámolásokat nyomban megejtjük. A Nemzeti Bank engedélyének száma: D 3—041191.

Nagyon szépen sikerült a debreceni VII. Országos Baromfi, Galamb, Házinyul és kanári kiállítás.

A debreceni Aranybika-szálló szép teremkolosszusát és melléktermeit december hó 11—14 között libagágogás, galambturbékolás, kakaskukorékolás töltötte be. A rendezőbizottság Dr. Kiss Artur elnökkel az élén, s Kovács Gyula ügyvezető elnök fáradhatatlan munkabírása mellett szemetgyönyörködtető monstrum látványossággá bontakozott ki a hagyományos debreceni kiállítás. Sajnos lapunk szűk keretei nem engedik meg, hogy azokat a kedves emlékeket, azt a lüktető tevékenységet megfelelően ecsetelve leirjuk. Csak annyit említünk meg, hogy nagyon szép volt. A rendezők, kiállítók, díjakat adó mecénások nagyon kitettek magukért. Sokat

A budapesti nemzetközi baromfiki-
állításokon első díjakat nyert
TENYÉSZÁLLATAIM
leszármazottaiból kaphatók ivarérett és növendék állatok
MONDIK LÁSZLÓ angoratenyésztete,
OROSHÁZA, VASUT UTCA 7. SZÁM.

tanultunk Debrecenben. Köszönjük ezuton is azt a magyaros, kedves fogadtatást, vendégszeretetet és előzékenységet, amivel elhalmoztak. Magáról a nyulkiállítási részről Major Ákos lapunk főszerkesztője, — aki a nyulbírálatot végezte Kovács Ferenc kiváló debreceni belgatenyésztővel egyetemben az Egyesület felkérésére — ez alábbiakban számol be.

„Kissé szorongó érzés vett erőt rajtam, amikor beléptem abba a terembe, ahol a nyulakat elhelyezték. 11-én délben volt ez s a szorongó érzés azért lett urrá rajtam, mert alig találtam egy pár nyulat. Ezért nem volt érdemes Szegedről eljönni — állapítottam meg magamban. Ahogy multak az órák, úgy szaporodtak a nyulak. Estére már nemcsak az a terem telet meg, hanem a baromfiakkal teli nagy terem pódiumán is kibontakozott már egy stilszerűen felépített, modern kis angorafarm. Itt mutatták be Sajó Vera és Sajó Judit angoratenyésztők szebbnél-szebb állataikat és a műhelyükben készült különféle kötöttárú s angoragyapjúból készült különlegességeiket is. Elmúlt a szorongó érzésem egészen s nagyon nagy volt az örömöm, amikor a bírálat után az alábbi eredményt produkálták a nyulatenyésztők. Külkereskedelmi Hivatal aranyérmét Sajó Judith és Vera angoranyulaikkal, Külkereskedelmi Hivatal bronzérmét Papp Gréte Budapest csincsilla nyulaival, állami bronzérmét Papp Gréte, állami oklevelet Gáti Bálint Mátészalka csincsilla nyulaival, Frankel Miklós Debrecen angoranyulaival, Nagy Lajos Debrecen belganyulaival, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara oklevelét Tisza Kálmán belganyulaival, elismerő oklevelet Malgat Gyula Kispest fekete rőt nyulaival, Gróf Teleki Józsefné tiszteletdíját Sajó Vera és Judith angoranyulaival, Kovács Gyula tiszteletdíját Mondik László Orosháza angoranyulaival, Debrecen Vásárpénztár tiszteletdíját Balogh János Miskolc belgaóriás nyulaival, Halász Péter Bécsikék nyulaival a Fajnyulgazdaság előfizetését, Honti Ferenc és Pásztai László a belgaóriás és az angora jövedelmezősége c. könyvet nyerték.

December 24—25—26-án tartotta a Makó és Vidéke Házinyulatenyésztők Egyesülete kerületi kiállítását.

Sarkadi János ügyvezető elnök nagy lelkesedéssel buzgólkod-

dott ismét a makói kiállítás sikerén és ha méreteiben kicsi is volt ez a helyi kiállítás, az mitsem változtat azon a törekvésen, amit a szomszéd város Egyesületének vezetői kifejtettek. A kiállításon Ketting Sándor és Pálffy Mátyás szegedi fehéroriás tenyésztők aranyérmét, Tóth Jenő Makó angoráival díszoklevelet, H. Fabro Henriette vasderes belga bakjával díszoklevelet nyertek. A jövő évben, amint hallottuk megrendezik ismét kiállításukat, de sokkal nagyobb keretek között.

Szerkesztőségünk csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszol.

Házinyulkiállítás Miskolcon. Miskolc és Vidéke Baromfi-, Galamb és Házinyúltenyésztő Egyesület 1938. február 5-én, 6-án és 7-én a volt Apolló-mozi helyiségében Baromfi- galamb- és Házinyulkiállítást rendez. Nyulaknál a térdíj darabonként 50 fillér. Jelentkezni levélben is lehet s a következő címre küldendő: „Kiállítási iroda“ Miskolc. A kiállítás főrendezője Hajnos Dezső Miskolc. Hunyadi u. 2. Az állatokat a következő címre kell küldeni: „Weidlich palota kiállítási helyiség“. Felhívjuk kedves előfizetőink figyelmét erre a kiállításra, s felkérjük tenyésztőinket arra, hogy minél számosabban vegyenek részt a miskolci kiállításon.

Jól sikerült a Fajnyulgazdaság házinyultenyésztési és angoragyapjú feldolgozó Háziipari tanfolyama.

Lapunk novemberi számában jeleztük, hogy szerkesztőségünk egy tanfolyamot rendez december 6—18-ika között. A tervből valóság lett, s 1937. december 6-án Szegeden a Móra iskolában Fehér J. István vezérigazgató megnyitotta tanfolyamunkat. Itt üdvözlöttük Esztergomból Bodó Istvánné, Makóról Farkas Sándorné, Ócsáról Kovács Ilona, Kondorosról Mazán Jánosné, Szegedről Faragó Ilona, Korpásy Józsefné úrhölgyeket, Konc Lajos, Petrovay Zoltán, Stern Samu urkat, akik nagy lelkesedéssel és buzgalommal tanultak, jegyezték, nyírtak és fonták az angoragyapjút.

Előadók voltak:

- 1) Az értékesítésről: Fehér J. István vezérigazgató Orosházáról
- 2) A belgaóriás, angora és prémnyúltenyésztésről, elhelyezésről, takarmányozásról, nevelésről sorozatos előadásokat tartott Major Ákos.
- 3) Az angora nyírását, gyapjújának kezelését, a fonást, festést, kötést H. Fabro Henriette adta elő,

A tanfolyamot a M. kir. Iparügyi Miniszter Úr Öngyméltósága anyagi támogatásával rendeztük meg. A tantermet fűtéssel, világítással egyetemben dr. Pálffy József Polgármester Úr Öngyméltósága díjmentesen bocsátotta rendelkezésre.

Az anyagi és erkölcsi támogatásért ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Június 4—12-ike között tanfolyamunkat megismételjük.

A Szerkesztőség.

ELADÓ 3 drb angora tenyészanya 1 drb tenyészbak, 8 drb 6 hónapos emse, 1 drb 2 hónapos emse, 2 drb 2 hónapos bak.
Cím: Kovács Károly, Réde.

A magyar óriásnyúl a leggazdaságosabb nyúlfajta

Irta: Dr. VINCZAY LÁSZLÓ

(3. közlemény.)

Már most — tisztelet a kevés kivételnek — köztudomású, hogy az úgynevezett foglalkozás nélküliek jó részének nem azért nincs meg a rendes megélhetésük, mintha munkaalkalmuk nem volna, hanem azért, mert nem szeretnek és nem is akarnak dolgozni. Ezek azután persze, hogy a nyultenyésztést is megvetik, mert a vele járó gondot, fáradságot, munkát, az ő felfogásukkal és életelveikkel nem tudják összeegyeztetni. A munkás középosztály, az iparos, kereskedő és hivatalnok-társadalom állatbarát tagjai tudnák csak felemelkedni odáig, hogy idegölő egész napi robotmunkájuk után fennmaradó csekély szabad idejüket is tevékenységgel töltsék el és pedig olyannal, amit kedvteléssel tesznek, de amiből maguk és családjuk jólétének elősegítése fakad.

A másik ok, ami miatt az intenzívebb nyultenyésztéstől ma még visszariadnak az emberek az, hogy a húsnyulaknak egyelőre nincs piaca.

A magyar óriásnyul-tenyésztés fokozásának előfeltétele tehát az értékesítés lehetősége. Ha valamelyik külföldi piac a magyar nyulhús számára biztosítva lesz, a magyar óriásnyul tenyésztés számára hihetetlen arányú fejlődési lehetőség nyílik meg és olyan tényezővé fokozódhat, ami a baromfitenyésztést is felülmúlhatja, sőt egészen bizonyosan felül is fogja múlni. E kijelentésemet, az óriásnyúl szaporaságán és gyors fejlődésén kívül a nagy testsúlyára alapítom, s hogy meg is világítsam, csak arra hivatkozom, hogy egy csirke napi eltartása is kb. ugyanannyiba, — ha nem többbe — kerül, mint egy süldő óriásnyúlé s kérdezem, hol van a 4 hónapos csirke nagysága, testsúlya, húsmennyisége a 4 hónapos óriásnyulétól.

Olyan különösképen kiváló természeti tulajdonsága a magyar óriásnyulnak a gyors fejlődése, hogy mint népelelmezési forrás utolérhetetlen és kiapadhatatlan. Ha a világháború idején csak legalább 20—30.000 drb. óriásanyanyul lett volna az ország területén, nem kellett volna a száraz kukorica keserű kenyere rágódunk.

És én bízom is abban, hogy az illetékes tényezők mindent megtesznek a külföldi piac megszerzése érdekében annál is inkább, mert itt már magasabb nemzetgazdasági szempont is közrejátszik. Ha állandó piacunk lesz, a külkereskedelmi mérlegünk bevételi oldalán idővel számottevő összeg fog szerepelni. A magyar óriásnyul-tenyésztés pedig soha nem hitt fellendülésnek fog örvendeni.

Most pedig visszatérek arra, hogy igazi, tökéletes eredményt csak magyar óriásnyullal lehet produkálni, amelyik nem kényes, nem igényes. Azzal az óriásnyulfajtával, amelynek egyedei meg-

szokták a magyar földet és magyar levegőt, a magyar földön termett takarmányt, megizmosodtak, megedződtek, aklimatizálódtak.

Ujból hangsúlyozom, hogy azokkal az importált, hosszú, vékony gerincű, szűk mellű óriásokkal és utódaikkal, amelyek úgy érték el testhosszúságukat, hogy meleg helyen, vagy legalább is zórt, pajtahelyiségben teleltek, vagy mesterségesen nyújtogatták őket, komoly eredményt elérni nem lehet. Ha azonban a szélsőséges magyar telet átviharzott erős, bő mellkasú, rövidebb, de izmos derekú muskulozus tenyészállatokkal: a „magyar óriásnyulakkal“ fogunk hozzá a tenyésztéshez, meggyőződhetünk róla, hogy ez nem kényes, nem igényes, mert elfogyaszt mindent jóízűen, amit a másfajta nyul megeszik, betegséget pedig nem ismer.

Csak ott kell vigyázni, mivel nagy étvágyú és sokat evő fajta, hogy a gyomrát el ne rontsa, mert azután válogatós lesz. Soha semmiből nem kell többet adni elébük, mint amennyit jó étvágygyal, — mondjuk fél óra alatt elfogyasztanak. A magam részéről ezidő elteltével — ha csak tehetem — minden maradékot eltávolítok előlük. Nem is válogatnak a következő etetés idején.

Befejezésül felhasználom az alkalmat arra, hogy hirdessem speciálisan a leggazdaságosabb nyulfajta: a „magyar óriásnyul“ mielőbbi teljes kitenyésztésének szükségességét. Elgondolásom szerint ennek a fajtának jellegzetes tulajdonságai a következők lennének. Elsősorban a nagy a testsúly és gyors fejlődés, hogy 3—3^{1/2} hónapos korában már megüsse a 3 kilót. És itt bekapcsolódik a szaporodás kérdése abban a vonatkozásban, hogy a kitenyésztendő nyulfajta ne fialjon 8—10-nél többet, szemben a német flandriai eredetű óriással, amelyiknél gyakori a 15—18 szám is.

Az ivadékok létszámának csökkentését — mint tudjuk — okoszerű beltenyésztéssel érhetjük el. Magamnak már sikerült elérni, hogy az utolsó 5 év alatt az átlagos fióka szám 7—8 volt és 10-nél többet egyetlen anyanyulam sem fialt.

Ily körülmények között ugyanis a kis állatok már az anyanyul testében erősebben kifejlődve jönnek a világra, életrevalóbbak, gyorsabban fejlődők, erősebbek, edzettebbek lesznek. Elhullás csaknem kizárt a fészekben.

E fajta kialakulása hazai viszonyaink folytán már folyamatban van. Nem kellene nekünk a 74 cm.-nél is nyújtottabb példányok, a 19—20 cm. fülek, az ívelt hát, mert ezek a jellegzetességek a jótulajdonságok rovására mennek.

A hatalmas test, erős csontozat öblös mellkas, vastag, húsos gerinc, anyanyulaknál a széles mellkas és medence, bakoknál az izmosság, zömökség, és elevenség azok a kívánalmak, amelyek a mi igényeinknek megfelelnek.

(Folyt. köv.)

Azsiái pamacsos angoráim eladó, vagy belgára becserélhető,
Balogh Gyula, Pásztó.

Ha elő akar fizetni és nincs csekklapja

vegyen bármelyik postahivatalban biancocsekklapot és írja rá a csekk számla tulajdonosának Szeged Csongrádi Takarékpénztár nevét, valamint számát 603 és a csekk hátlapján jelezve a

„Fajnyulgazdaság szerkesztősége“ Szeged

Arany és ezüstérmekkel I. díjakkal többszörösen kitüntetett, a nemzetközi baromfikiállítás bírálóbizottsága által a legszebbnek nyilvánított és díjazott

A N G Ó R Á I M B Ó L

melyek eredeti angol és francia import szülőktől nagy gyapjúhozamú kitenyészett és pontosan törzskönyvezett ivadékaiból eladók gyönyörűen fejlett tenyész és növendék állatokat. Garantáltan kiváló tenyészbakok állandóan kaphatók. Kezdőknek szaktanácsot készséggel adok. — Valaszbélyeget kérek.

Vincze Kálmán angoratenyésztő Kocsér, Pestvármegye.

Vit

D-vitamin tápszer, vemhes és növendék állatok erőteljes csontfejlődéséhez nélkülözhetetlen. Adagja nyulaknak 1 kg takarmányra 10 gr. Kérjen használati utasítást és ingyen mintacsomagot

Richter Gedeon vegyészeti gyár, Budapest, X.

Felelős főszerkesztő és kiadó: Major Ákos.

Főszerkesztők: Cserjesi Karoly ny. főreáliskolai igazgató Pécel, dr. Vinczay László városi tanácsnok Székesfehérvár, Vincze Kálmán angoratenyésztő Kocsér, Lublóváry Gaszton Miskolc. Munkatársak: dr. Kukuljevic József akadémiai tanár Keszthely, H. Fabro Henriette Szöreg, Szabóné Bazsányi Etelka Diósgyőr.

Állategészségi célokra használjon

Klórós fertőtlenítőszereket

A Hangya Belgaóriás Házinyultelep, a Gödöllői Baromfikeltető Tangazdaság, s ma már több mint 100 hazai nyultelep erre a célra

„Hydroxygen“ fertőtlenítőlugot

vesz igénybe, amely szintén klóros fertőtlenítő. istállóknak, ólaknak, ketreceknek nemcsak fertőtlenítésére, hanem baktériummentesítésre is kiváló.

Olcsó, hatékony, tömegfertőtlenítő.

Kérjen mintát a

HYDROXYGEN R. T.-nál,

B u d a p e s t, XI., Budafoki út 72.

Mielőtt angoranyulat vásárol forduljon bizalommal
H. Fabro Henriette angoratelepéhez
Szőreg, Ujvilág utca 415. szám.
Bérfonást felesben vállalok.
Válaszbélyeg. Olcsó árak.

Szerezzen egy új előfizetőt

lapunknak, s közölje velünk nyul-
tenyésztő ismerőseinek nevét,
hogy küldhessünk részükre

m u t a t v á n y s z á m o t !